

Stor nyhet från Federativs förlag

Syndikalismen vid makten

En bok om anarkosyndikalismen i Spanien före, under och efter inbördeskriget 1936—1939.

César M Lorenzo författaren och historikern, har intensivt engagerat sig i de ideologiska och taktiska frågorna. Hans analyser är ofta obarmhärtiga.

Titeln anger att det handlar om maktproblemet i den spanska revolutionen.

Varför gick anarkosyndikalisterna med i regeringen, där den frihetliga rörelsen spelade en avgörande roll?

Hur krossades visionen om en ny värld?

Dessa frågor belyses i detalj.

- Överväldigande material om den spanska syndikalistiska rörelsen.
- Utan motstycke i något tidigare enskilt verk.
- Ett betydelsefullt inlägg i den politiska vänsterdebatten i Sverige.

I bokhandeln eller från Federativs förlag,
SVEAVAGEN 98, 113 50 STOCKHOLM. Tel. 34 36 10
443 sidor. Pris: 39:50 inkl. moms.
Postgiro nr 1399-5

PROBLEM UNDER DEBATT

VIDGAD VERKSAMHET
OCH
SAMHÄLLSINFLYTANDE
ELLER
STAGNATION?

Ett anförande av

Sune Blom

vid 1972 års CK-möte

Inledning:

G A Kronheffer

Utgiven av SAC i samverkan
med Federativs Förlag

Vidgad SAC-verksamhet

Ett av de stora debattämnena i 1940-talets mycket livliga och medlemsengagerade SAC-debatt om rörelsens mål och medel var frågan om "vidgad verksamhet". Särskilt var så fallet åren närmast före 1942 års kongress. Frågan kom också upp på den kongressen genom motioner från LS i Kiruna och Stockholm och blev en av kongressens huvudfrågor.

Kongressen anslöt sig i stort sett till de i motionerna anförda synpunkterna på rörelsens praktiska verksamhet och kravet på vad som kallades vidgad verksamhet. Det skedde bl.a. genom antagandet av en betydelsefull och klarläggande principdeklaration och en rekommendation till LS att tillsätta *socialkommittée* i syfte att främja och planera socialpolitisk aktivitet på lokalplanet.

Efter 1942 har frågan om vidgad verksamhet inte spelat någon större roll i den interna problemdebatten. Till avsevärd del torde förklaringen ligga i just 1942 års kongressbeslut. Genom dem hade ju SAC tagit klar ställning i den principfråga, som diskussionen hade gällt, och som tagits upp i motionerna. Det fanns då inte längre anledning att därefter fortsätta den diskussionen, helst som kongressens beslut var enhälligt. Nu återstod att föra ut besluten i den praktiska verksamheten. Därav återstår väl ännu det mesta, så diskussionen bör väl fortsätta om den saken.

Frihetliga Kommunalfolkets bildande, som ju i av-

görande grad var ett verk av SAC-folk, har väl också bidragit till att tona ned debatten om vidgad verksamhet. Det beror i så fall på att vidgad verksamhet i alltför hög grad kom att uppfattas som en fråga endast om *kommunalpolitisk* aktivitet. I själva verket var det emellertid aktivitet på *hela området* utanför det "fackliga", som 1940-talets diskussion tog sikte på.

Men hur som helst. Frågan om vidgad verksamhet har inte varit någon stor debattfråga efter 40-talets slut. Det är mycket sporadiskt den dykt upp i SAC-diskussionen sedan dess. Nu förefaller det emellertid som om frågan kan få ny aktualitet. Ett av tecknen härpå är att den i mycket hög grad kom att präglade debatten på årets CK-möte om SACs aktuella läge och utvecklingsmöjligheter och det beslut CK kom fram till. Det mest uppmärksammade inlägget i debatten blev Sune Bloms anförande om "*Vidgad verksamhet — samhällsinflytande eller stagnation?*" I anförandet pläderade Blom för en planmässigt organiserad kommunalpolitisk verksamhet, med LS som "*exekutivorgan*" för den verksamheten, för att använda Bloms formulering.

CK beslöt att Sune Bloms anförande skulle tryckas och distribueras till medlemmarna för en fortsatt diskussion på bredare grundval. Det sker nu med föreliggande diskussionskrift, som till större delen utgöres av Bloms anförande. Detta CKs beslut innebär självfallet inte att CK därmed ställer sig bakom den av Blom lanserade idén. Däremot får väl beslutet tolkas så, att CK anser det motiverat att Bloms synpunkter blir prövade i en öppen och allmän medlemsdebatt.

Under CK-debatten erinrades det om den tidigare

SAC-debatten om vidgad verksamhet och de kongressbeslut den föranledde. I anslutning härtill beslöt CK att det skulle lämnas en redogörelse för den debatten i debattskriften. Den redogörelsen följer här och måste av flera skäl bli kortfattad och fragmentarisk. I stället hänvisas intresserade till kongressprotokollen, främst 1942 års, men även det från 1950 års kongress bör studeras.

Som redan framhållits var denna debatt både intensiv och medlemsengagerad. Bakgrunden till debatten var den starka medlemsminskning, som oavbrutet pågått sedan 1933, minskat fackligt inflytande och försvagad opinionsmässig ställning. Vad som åsyftades med uttrycket vidgad verksamhet var att vidga rörelsens aktivitets- och intresseområde till hela samhällslivet. Det var ett krav, som man ansåg förankrat i rörelsens ideologi, men som kom till för svagt uttryck i rörelsens verksamhet, särskilt på lokalplanet, alltså från de lokala samorganisationernas sida. Organisationerna hade i alltför hög grad begränsat sin praktiska verksamhet till det lönepolitiska området, ansågs det. Därför hade SACs verksamhet alltmera kommit att framstå bara som en radikalare variant av samma fackliga verksamhet, som utövades av LO. Det hade hämmat rörelsens utveckling och ansågs vara en starkt bidragande orsak till medlemsminskningen och stagnationen i övrigt.

Så här formulerades kritiken i det avseendet i motionen från Stockholms LS, sedan man inledningsvis återgivit några avsnitt i SACs och IAAs principförklaringar:

”SAC betraktas i vida kretsar som enbart en facklig organisation vid sidan av Landsorganisationen och med i stort sett samma uppgifter som denna, ehuru med en mera radikal läggning. Beklagligt nog hyser en stor del av våra egna medlemmar en liknande uppfattning. Att detta inte är tillfredsställande, vill väl ingen bestrida. Vår ensidiga inriktning och till det lönepolitiska området begränsade verksamhet står inte i överensstämmelse med de syndikalistiska idéerna och grundtankarna, ej heller är detta tillräckligt för en kämpande, ständigt i aktion varande rörelse som vår. Den syndikalistiska organisationens uppgift är i stället att *på allt sätt och på alla områden* tillvarata arbetarnas och småfolkets intressen. Vi får strängt taget inte stå likgiltiga för några företeelser vare sig på det fackliga, sociala, politiska, ekonomiska eller kulturella området. Våra organisationer måste påverka utvecklingen med *sina egna metoder*, genom att verka opinionsbildande och öva påtryckningar på vederbörande institutioner i för arbetarna och småfolket gynnsam riktning. Det räcker härvidlag inte med uttalanden och tillfälliga ingripanden — det måste nu bli en mera planlagd och systematisk verksamhet och *handling* i stället för ord och uttalanden. Vi måste ut i livet med våra idéer!”

Därför ansåg man att LS måste vidga sin verksamhets- och intresseram. Därmed skulle man dra den fulla konsekvensen av principförklaringens och organisationsplanens deklarationer om syndikalismens tvåfaldiga och alltomfattande uppgift. De lokala samorganisationernas uppgift skall vara ”... att helt ägna sig åt sociala och samhällseliga spörsmål av mera allmän art, medan lönekampen och därmed sammanhängande uppgifter överlåtes åt industriellt betonade organ, varigenom organisationens grundbyggnad bringas i bättre överensstämmelse med organisationsplanen och de lokala samorganisationerna även i praktiken

får den karaktär, som anges i SACs stadgar” — Så långt stockholmsmotionen.

Kirunamotionen skiljer sig inte mycket från stockholmsmotionen. Temat är i stort sett detsamma. Man anser att SAC i viss mån har sig själv att skylla för den tillbakagång den drabbats av, genom en alltför ensidig inriktning av sin verksamhet på ”*det fackliga*”. SAC skulle vara en social rörelse men i praktiken har den blivit en facklig rörelse, säges det bl.a. i motionen. Och man fortsätter: ”*Utan att det varit stadgenligt nödvändigt, har rörelsen, liksom för att markera sin motsatsställning till de politiska partierna, vägrat att sysselsätta sig med frågor, som ligger utanför det lönepolitiska området. Man har begränsat sin verksamhet till ett område, där man obönhörligt trängts bakåt*”.

Man hävdar att i det moderna samhället finns en oändlig massa andra problem än rena löneproblem, som den syndikalistiska rörelsen måste befatta sig med, . . . ”*men som den hittills överlåtit åt politikerna att syssla med*”. Nu måste rörelsen ägna sig mera åt detta försummade verksamhetsfält. Det är nödvändigt, framhåller man, bl.a. för att det öppnar en väg ut till arbetarmassorna och övriga grupper, som sympatiserar med syndikalismen och kan bryta den isolering, som man anser att SAC råkat ut för.

Det bör här anmärkas att Kiruna LS går längre än Stockholms LS i sin kritik mot SACs verksamhet. Det sägs att organisationen ”*vägrat*” att befatta sig med frågor utanför lönepolitikens område och verkat ”*endast*” som facklig rörelse. Den kritiken går för långt. Kritiken från Stockholms LS är mera nyanserad och i sak riktigare. Många LS har ju faktiskt bedrivit en

vidgad verksamhet, även före 1942 års kongress. I beredningskommitténs rapport till kongressen, som finns intagen i protokollet, lämnas det flera exempel på sådan LS-aktivitet.

Motionerna fick en mycket grundlig behandling av kongressen. Detsamma gäller om CKs beredning av frågan. Tid och utrymme medger inte att kongressbehandlingen refereras här. Vi måste nöja oss med att återge några rader ur kongressens principuttalande i frågan. I övrigt hänvisas intresserade till protokollet.

Efter att ha erinrat om SACs syndikalistiska målsättning och att SAC eftersträvar att förverkliga den med den direkta aktionens medel, som utesluter partipolitikens väg, uttalar kongressen:

”SACs syften begränsas således inte till uteslutande facklig verksamhet eller bara till förbättringar av löner och arbetsförhållanden inom ramen av det bestående, utan är dess syfte genomgripande socialrevolutionärt.

SACs lokala samorganisationer måste därför vid sidan av tillvaratagandet av arbetarnas intressen som lönearbetsare även befatta sig med alla andra samhälleliga spørsmål, intränga i dem och påverka utvecklingen i syndikalistisk riktning. Det bör således inte finnas ett enda samhälleligt spørsmål som icke angår oss som syndikalister eller som får vara oss främmande. Överallt där vi kan på det ena eller andra sättet göra en insats måste vi vara verksamma.”

I fortsättningen fastslås att syndikalisterna måste överallt söka kontakt med massorna för att påverka dem. Arbetsplatsen förklaras vara och förbli det främsta verksamhetsfältet men också de olika folkrörelserna anses erbjuda möjligheter. Alla offentliga spørsmål måste bevakas. — Det beslöts också att i LS

grundstadgar införa att LS uppgifter omspannar även de sociala, samhälleliga och kulturella områdena.

Till sist ska här framhållas att förverkligandet av den vidgade verksamhetens idé, dess praktiska genomförande, förutsattes ske utan att ge avkall på rörelsens traditionella avvisande av partipolitisk och parlamentarisk verksamhet. Förverkligandet skulle, som det heter i stockholmsmotionen, ske med rörelsens ”egna metoder” och i kongressresolutionen talas det om ”den direkta aktionens metoder”. I den utsträckning vidgad verksamhet innefattar ingripanden och aktivitet på det kommunalpolitiska planet, och det gör den givetvis, hade man av allt att döma ingen tanke på att *organisationen* skulle sätta in representanter i kommunfullmäktige och andra kommunala instanser.

Här går väl den av Sune Blom lancerade idén längre. Den går ju bl.a. ut på att LS blir ett exekutivorgan för syndikalistisk kommunal verksamhet, utser kandidater till kommunförsamlingarna och fastställer direktiv för deras handlande. Det är en helt ny synpunkt och det är väl den, som närmast bör tas upp i en diskussion om hur vidgad verksamhet skall organiseras och förverkligas utifrån dagens förutsättningar.

G. A. Kronheffer

Vidgad verksamhet och samhällsinflytande, eller stagnation?

Det socialdemokratiska partiets och den reformistiska fackföreningsrörelsens dominans och monopolistiska expansionspolitik försätter andra organisationer inom den socialistiska arbetarrörelsen i en svår belägenhet, ja, närmast i en tvångssituation.

Speciellt gäller detta organisationer och grupper vilkas grundläggande ideologiska värderingar avviker från dem den auktoritära riktningen inom socialismen företräder. Självfallet är SAC därvidlag särskilt utsatt.

Centralismen

De år som förflutit sedan arbetarrörelsens genombrott i vårt land har kännetecknats av en centralistisk utveckling. Från att de lokala organisationerna haft en relativt stor egen bestämmanderätt, har beslutanderätten gradvis överflyttats till centrala organ och styrelser.

SAC och till den anslutna organisationer har aldrig accepterat den centralistiska organisationsformen utan hållit fast vid de lokala samorganisationernas självständiga ställning, begränsad endast av de gemensamma beslut som konferenser och kongresser fastställt inom ramen för den federalism som tillämpats.

Under de decennier som gått har självfallet klyftan

vidgats mellan den syndikalistiska och reformistiska rörelsens praktiska uttrycksformer. Det har främst ägt rum genom den samstämmighet som uppstått i LO:s och Arbetsgivareföreningens betraktelsesätt om behovet av maktkoncentration i allt förhandlings- och organisationsarbete. Därigenom har det lokalt förekommande fackliga arbetet beskurits på möjligheten att kraftigt påverka eller direkt avgöra skilda arbetsplatsfrågor. Endast i marginalen liggande angelägenheter har fått ligga kvar på lokal nivå, för lokala beslut.

Hinder för inflytande

Till en början kunde den syndikalistiska rörelsen på ett konkret sätt påverka villkoren ute på arbetsplatserna. Genom raden av lokala uppgörelser kunde medlemmarnas intressen ständigt bevakas utifrån den lokala verksamheten. Tillkomsten av registermetoden, prissättningar av förekommande arbeten, genom lokalt utsedda registerkommittéer, skapade ytterligare tyngd åt SAC:s praktiska arbete. Registret satte positiva och kvardröjande spår efter sig inom flera områden och branscher. Alldeles särskilt kom registret till användning inom skogsbruket och anläggningsindustrin.

Centraliseringen av förhandlingsverksamheten upphävde emellertid arbetarnas önskan att själva lösa avtals- och arbetsplatsfrågorna. Centralismen ledde fram till ett system av styrande och styrda, bestämmande och lydande. Såväl de LO-anslutna arbetarna som medlemsföretagen inom SAF kom att sättas under fackliga förmyndare i form av centrala organ, som utrustat sig eller låtit sig utrustas med långtgående

befogenheter att bestämma i medlemmarnas ställe. De arbetsgivare som begärde sin rätt att besluta över egna företag fann sig stå i Arbetsgivareföreningens ledband och de lokala samorganisationer som ställde krav på de lokala företagen hänvisades i samma takt till de skilda arbetsgivareförbunden eller till Arbetsgivareföreningens centrala administration. Centralismens förhandlingssystem hade därmed lyckats åstadkomma allvarliga störningar i den verksamhet som LS bedrev eller planerade.

Utvecklingen har fortskridit på detta område. Trots energiska ansträngningar har vi hittills inte lyckats på något avgörande sätt bryta den inriktning som den reformistiska organisationen och Arbetsgivareföreningen enats om. Endast inom yrkesområden, som till sin natur gynnat den syndikalistiska organisationstanken, har den lokala självverksamheten fått ett påtagligt utlopp och inflytande. Byggnadsindustrin och skogsbruket kan fortfarande sägas vara påverkbara av syndikalistisk lönepolitik.

Trots de svårigheter som uppstått sig har den syndikalistiska rörelsen i stort sett förmått behålla sin medlemsnumerär och ekonomiska stabilitet. Till viss del är orsakerna därtill att finna i rörelsens ideologiska förankring, som resulterat i ett betydande antal hän-givna medlemmar vilka aldrig svikit eller kommer att svika den syndikalistiska traditionen. Även har medlemsnumerären kunnat bevaras genom aktivt upplysningsarbete och agitation, som årligen resulterat i en omfattande nyrekrytering, ävenså i den övergång av missnöjda medlemmar som ägt rum från LO-förbunden och andra fackliga organisationer.

Genom den centralism som LO och SAF främst har skapat och upprätthållit och som för övrigt grundats på skäl av ideologisk art, om än olika, har SAC aldrig kunnat åstadkomma ett samhällsinflytande som stått i relation till medlemsnumerären. Fackligt är inflytandet svårare att analysera, då SAC inte sällan fått fungera som slagträ i LO- och SAF-förbundens avtalsförhandlingar. Det är känt att förhandlare på LO-sidan ofta hotat arbetsgivarna med omfattande övergång till den syndikalistiska organisationen därest inte de gått med på framlagda krav. Rädslan för självständigt handlande arbetargrupper organiserade i SAC har emellanåt fått positiva utslag, vilka aldrig kunnat åstadkommas utan SAC, men som den syndikalistiska organisationen av naturliga skäl aldrig heller kunnat tillgodoräkna sig som resultat av sitt arbete.

Vidgad verksamhet

Strax efter andra världskrigets slut uppkom diskussioner inom SAC hur det framtida organisationsarbetet skulle bedrivas och huruvida någon vidgad verksamhet skulle kunna upptas. Diskussionerna utmynnade bl.a. i skapandet av socialkommittéer, vilka emellertid efter några års arbete lades ned. Men därutöver föddes också en idé om kommunalpolitiskt arbete, synpunkter som ledde fram till Frihetliga Kommunalfolkets bildande omkring 1952.

Under den debatten ventilerades frågan om kommunalt engagemang kan bedrivas inom och genom SAC och LS, eller om ett helt fristående organ borde skapas av dem som hade intresse för sådan verksamhet. Det senare kom att ske.

Facklig och ideologisk förnyelse

Den centralistiska utveckling, som samhället genomgått och som fortsätter i viss takt, trots att betydande folkgrupper, ja, regeringspartiet självt, försöker bromsa med olika medel, har frångått den syndikalistiska rörelsen åtskilliga arbetsuppgifter. Som påtalats har den förhandlingstekniska verksamheten förändrats dithän, att LS lokala aktivitet inte helt kan utnyttjas. I samma takt har de påtagliga arbetsuppgifter, som medlemmarna fann intresseväckande och som ledde fram till stort mötesdeltagande och deltagande i organisationsarbetet, upphört att finnas till, eller kraftigt reducerats. Tron på organisationens förmåga att omgestalta samhället, har logiskt sett minskat, vilket självfallet går ut över rörelsens syndikalistiska idéarv.

I dagsläget förefaller därför en facklig och ideologisk förnyelse behövlig.

Syndikalismen

Ingen har hittills förmått vederlägga riktigheten i den syndikalistiska rörelsens idéinnehåll och slutsatser. Vid de tillfällen arbetare världen över tagit syndikalistiska kampmetoder i bruk, har dessa arbetare inte behövt ge upp sina krav och positioner på grund av syndikalismens omöjlighet utan endast på grund av det nakna våldets användande från arbetsgivarepartens, regeringars och auktoritära riktningars sida.

Så var förhållandet när de försyndikalistiska fackföreningarna sökte överföra produktionsmedlen till arbetarklassens produktionskooperativa föreningar genom användande av generalstrejk och förkastande

av den politiska parlamentarismen. Redan åren 1833—1835 kan en sådan strömning inom den engelska arbetarklassen studeras. Den vann till en början stora framgångar men slogs ned av regelrätta våldsaktioner från myndigheternas sida.

Den franska CGT:s historia rymmer även den övergrepp från de styrandes sida. Det var inte syndikalismens omöjlighet som resulterade i CGT:s ideologiska förändring. Nej, det var myndigheternas våld mot de syndikalistiska krafterna inom CGT som slutligen bringade den syndikalistiska riktningen inom CGT i minoritetsställning. Inte minst råkade syndikalisterna i CGT ut för förföljelser från ministerpresidenten Clemenceau och Briand, CGT:s forne generalstrejkslärare, som svikit rörelsen till förmån för den politiska parlamentarismen.

Det är obehövt att påpeka hur den tyska syndikalismen utrotades av nazismens öppna våld, hur USI i Italien gick samma öde till mötes genom fascismens maktövertagande, hur CNT i Spanien, trots heroiskt motstånd, ströps av Franco-fascismen och Hitlers och Mussolinis trupper.

Samma företeelser ger sig tillkänna i den sydamerikanska regionen, där frihetliga rörelser vuxit upp, vunnit inflytande och förståelse bland de arbetande, men när de framstått som hot mot de maktavande fått utstå de svåraste förföljelser. IWW i USA kan peka på samma art av våld som förklaring till den nordamerikanska syndikalismens sammanbrott.

Vid en genomgång av SAC:s historia skall vi finna att även den svenska syndikalistiska rörelsen kunnat hållas tillbaka endast genom diskriminering och fack-

lig monopolism från den auktoritära socialismens och borgerlighetens sida.

Kommunen — den frihetliga rörelsens grundelement

Oavsett från vilken utgångspunkt man väljer att studera den frihetliga rörelsen skall man snart finna, att trådarna löper samman i tankar på en kommunal verksamhet, förbunden med federalistiska samarbetsorgan av sådan beskaffenhet att alla samhällets medborgare skall fortlöpande kunna intresseras för och påverka samhället.

Sådana tankar har den anarkistiska rörelsens förgrundspersoner fört fram, inte minst Peter Krapotkin. Sådan är även föreställningen bland de klassiska syndikalisterna. Också SAC:s framväxt har grundats på uppfattningen om lokala samorganisationer, som inte bara är arbetarnas fackliga intresseorganisationer utan som avsetts vara basen för det syndikalistiska samhället.

Syndikalismen och demokratin

Den svenska grenen av den internationella syndikalismen har helt accepterat demokratin som uttrycksform. Det betyder otvetydigt att SAC tillika godtagit principen om människors frihet att bilda organisationer, partier och samfund samt att utnyttja dessa för sina intressen. SAC har med ett ord valt *mångfalden*.

SAC gör f.ö. inte bara gällande att den accepterar demokratin utan även att syndikalismen är det bästa uttrycksmedlet för demokratin. Eftersom demokrati

betyder folkligt självstyre, konstaterar syndikalismen att de politiska partierna aldrig kan sägas vara demokratins *främsta* företrädare, då de enbart sträcker sig till det inflytande som följer för medborgarna av att lägga sin röst vid förekommande val. Medborgarna väljer representanter, som skall besluta i deras ställe i varjehanda frågor, som vid valtillfället är omöjliga att överblicka. Partierna är den *politiska parlamentarismens* företrädare och har förmodligen tagit demokrati-begreppet i användning enbart för sin propagandas skull. Syndikalismen däremot, förutsätter medborgarnas ständiga deltagande i den process som danar samhällets utveckling.

Syndikalismens opinionsbildande verksamhet

Hittills har SAC genom fackligt engagemang och opinionsbildande verksamhet sökt omändra samhället i syndikalistisk riktning. Därmed har SAC sökt åstadkomma en förskjutning i den s.k. *samhällsmakten*, som närmast är ett uttryck för seder, bruk och traditioner. Endast en sådan förskjutning kan f.ö. leda fram till ett nytt samhälle, sådant SAC önskar det, såvida inte SAC, i strid med sina egna beslut, skulle välja att bruka sig av våld i syfte att tvinga människor underkasta sig syndikalismens vilja.

Det är helt osannolikt och även moraliskt förkastligt att räkna med att SAC skulle välja en sådan framkomstmetod. Allt tyder däremot på, att SAC allt fastare växer sig in i sin roll som demokratins främste förespråkare och exponent. De hinder som den reformistiska rörelsen och den politiska parlamentarismen uppställer är emellertid så besvärande, att SAC måste

noga undersöka om nya vägar kan beträdas i syfte att snabbare förändra samhällsmakten samt åstadkomma ett inflytande för rörelsen, som står i relation till dess medlemsnumerär. SAC måste helt enkelt finna en form för en *konstruktiv* frihetlig socialism, som kan förnya rörelsens arbete.

Nya arbetsuppgifter för de lokala samorganisationerna

För den syndikalistiska rörelsen förefaller det som om direkta möjligheter skulle föreligga att uppta kommunalpolitiskt arbete utan att uppge något av det som är fundamentalt för organisationens ideologi. Vid en bedömning synes ett sådant tillstånd inträda om LS får bli *suveränt kontrollorgan* för det arbete som åsyftas.

Visserligen kan det sägas att rörelsen föreställer sig att LS i sig själv skall vara syndikalismens kommun — och det bör den även kunna bli i en framtid. Men det kan inte vara helt felaktigt att utvinna allt det inflytande rörelsen förmår genom att förskaffa sig säte och stämma i de kommunala församlingar som redan existerar. Om detta inflytande kanaliseras över LS och genomgår den kontroll som medlemmarna vill ålägga verksamheten, måste detta vara till fördel för organisationen. Därigenom skulle rörelsen också beredas en ny plattform för opinionsbildande verksamhet kring de frågor syndikalismen ställer i förgrunden: decentralism, självstyre, folkligt inflytande i förening med den kraft som fackföreningstanken inrymmer och som rörelsen satt i praktisk tillämpning sedan 1910.

Ja — till samhällsinflytande. Nej — till partipolitik

Det kommunalpolitiska inflytande, som här har påtalats, kan omöjligen betecknas som sedvanlig partipolitik. Genom att LS i praktiken blir exekutivorgan för den verksamhet som åsyftats, kan inte partipolitikens negativa verkningar göra sig gällande. Medlemmarna i den lokala samorganisationen använder LS och SAC på exakt samma sätt som tidigare, alltså som facklig och ekonomisk intresseorganisation. Men därutöver utser medlemmarna kandidater till den kommunala verksamheten bland sina medlemmar. Kandidater, som om de inväljes, har att företräda sin valmanskår på det sätt som fortlöpande beslutas på LS möten.

Genom ett sådant arrangemang bör den lokala samorganisationens ställningstaganden bli så vittomfattande och mångskiftande, som SAC förutsätter att LS självverksamhet skall vara, men som inte kunnat åstadkommas med nuvarande medlemsnumerär och inom ramen av den opinionsbildande verksamhet LS och SAC bedrivit. Det är meningslöst att här ta upp detaljer om vad ett sådant arbete skulle betyda, men det kan förväntas leda till ett ökat engagemang och en bättre medvetenhet bland LS hela medlemskår. Därutöver bör verksamheten också leda till en snabbare uppbyggnad av SAC.

Sedvanlig partipolitisk verksamhet förutsätter organisationer och grupper, helt knutna till den politiska parlamentarismens principer. Eftersom den här skisserade verksamheten avser att bevara varje beståndsdel i den syndikalistiska utomparlamentariska traditionen, kan det med fog hävdas att SAC också i fortsättningen

säger ett bestämt och entydigt *nej* till partipolitik, men ett lika klart *ja* till det samhällsinflytande, som kan följa med denna vidgade kommunala verksamhet.

Därmed bör ett läge inträda, där SAC bara undantagsvis behöver vädja till partier och deras valda delegater, att i de beslutande församlingarna begära förändringar som kan gynna den syndikalistiska organisationen. Betydelsen av en sådan möjlighet får inte underskattas, då det i längden är förnedrande att ständigt vädja till andra ideologiers företrädare om hjälp i förekommande frågor. Med kommunalt inflytande kan SAC behålla sin syndikalistiska profil och höja den egna organisationens värdighet.

Praktiska tillvägagångssätt

Självklart kan ingen utveckling i denna antydda riktning ske med mindre än att medlemmarna själva genom omröstning eller kongress sanktionerar densamma. Det är dock fråga om en ny infallsvinkel som avviker från vad som hittills varit gällande. Medlemmarna måste beredas tillfälle att ingående diskutera frågan och om de så anser godta principen eller i annat fall utmönstra densamma.

Möjligen kommer ett kommunalt arbete av det slag som nu skisserats också i ett motsatsförhållande till det arbete Frihetliga Kommunalfolket bedriver och inom vilket många aktiva syndikalister redan verkar. Det problemet behöver dock inte vara större än att det kan lösas från fall till fall.

Naturligtvis skulle den nya inriktningen medföra kostnader för organisationen genom den upplysningsverksamhet som ett sådant beslut skulle utlösa. Dessa

torde dock till övervägande del kunna klaras av LS och DK och endast i mindre utsträckning belasta SAC:s centrala ekonomi. Om kommunalt inflytande kunde uppnås i form av kommunstyrelseledamöter, skulle verksamheten f.ö. erhålla samma skattemedel som nu tillfaller andra kommunalpolitiska riktningar, som kan uppvisa representation i de kommunala församlingarna.

Om organisationen enar sig om en verksamhet som den föreslagna bör benämnas ”Syndikalisterna” användas i alla valtekniska sammanhang.

*Följ debatten om vidgad verksamhet
för SAC i tidningen*

Arbetaren

**som informerar om syndikalismens inter-
nationella samarbete och om SAC:s fram-
åtsträvanden i vårt eget land.**

**Genom prenumeration har Du tillfälle att
delta i och påverka denna debatt.**

Helår 50:—, halvår 30:—, kvartal 15:—

Studering och pensionärer

Helår 32:—, halvår 20:—, kvartal 11:—

Sveavägen 98, 113 50 Stockholm
Tel: 08/34 36 10 ● Postgiro 1410-0